

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

JÁSZ UJSÁG

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI LAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztő címére küldendők
ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN:
Egész évre . . . . . 8.— K
Fél évre . . . . . 4.— K
Negyed évre . . . . . 2.— K

Felelős szerkesztő:
BELEZNYAI LÁSZLÓ.
Laptulajdonos: **DARÁNYI FERENC.**
Előfizetési és hirdetési díjak a laptulajdonos címére küldendők.

KIADÓHIVATAL:
Jászberény, Vásár-u. 2., hol hirdetések a legolcsóbban vétetnek fel. — Nyitlter sora 30 fillér.
ELŐFIZETÉSI ÁR VIDEKEN:
Egész évre . . . . . 9.— K
Fél évre . . . . . 4.50 K
Negyed évre . . . . . 2.50 K

Elmaradt a fütty!

A piszokból, bohrányokból élő néhány fővárosi újságnak nevezett nyomtatott hörcsög a katolikus nagygyűlést megelőzőleg nagy riportban jelentette, hogy a szociáldemokraták és egyéb szabadgondolköző hatalmasságok a katolikus nagygyűlésen bohrányokat fognak produkálni. Különösen a kath. népszövetség és a Máriakongregációk diszgyűlésére fenték a fogukat s ígérték, hogy de biz — egy széjjel fogják ezeket a gyűléseket zavarni, mint a pinty.

Lezajlott a kath. Népszövetség diszgyűlése — meg volt a kongregációk nagygyűlése is — és nem hangzott el egyetlen egy fütty, egyet-

len egy diszszonáns hang sem az utcán, sem a teremben. Csak a Népszava s az urak számára megjelenő Világ című kenyerespajtása öklendeztek — De hát ilyesmi miatt a karaván halad. A többi szabadkőműves lapok vasárnap egyszerűen agyonhalgatták a katolikusok nagygyűlését és az evangélikusok egyik kerületi zsinatjának szenteltek hasábot. Mert ez nálunk így szokás. Azért adják a katolikusok a sok pénzüket az ilyen újságokra, hogy az ő dolgaikról, legfontosabb életmegnyilvánulásaikról a legjobb esetben ne vegyen tudomást. No, de mindegy! Még sokkalta jobb hogy nem foglalkoztak vele — nem

rontották a levegőt. Majd lesz még másképp is!

Amit konstalálni akarunk, jelenleg csak az, hogy semmi tüntetés nem történt. De ne gondolja ám senki, hogy a rendőrség nagy apparátusa akadályozta meg — vagy, hogy a szociáldemokrata és más szabottan gondolkodó urak jobb belátásra jutottak s önként állottak el a tüntetéstől! Koránt sem. Hanem, amikor látták a gyűlésekre felvonulók ezreit, látták a lelkesedés lobogó tüzét az arcokon, látták a jó vidéki izmokat, öklöket, hát az inukba szállt a bátorsági és okosabbnak tartották elpárologni. Tényleg okosabb is volt, mert alighanem második jeruzsálemi veszedelem ütött volna be, ha a nagygyűlések óriási tömegét oktondi módon provokálják. Bizony, nagyon

T Á R C A.

HETI KRÓNKA.

I.

Ihless meg óh Múza, hangold fel a lantom, A hét krónikáját pengetve hadd mondom. Ifjú h. tanárok estélyét hadd zengjem, És pontatlanságért ne érjen vád engem. Hogy is volt? Tán tegnap múlt egy hete épen, Sötét, borús este volt földön és égen, Csak a Kőr ablaki sugárzottak volna, Ha a spalétákat be nem csukták volna. Hanem benn a termék villanyfényben usztak, S a barna legények táncos nótát húztak, S míg az öreg urak beszéltek, teáztak, Legények meg hölgyek nagy vigan bokáztak. Türtáncot lejtettek a sima parketten, (Jó Büdsé csiszolta ki, meg én, mi ketten. Három miligyergyát faragtunk szét rajta, Aztán szívtvicszolta táncos cipők talpa.) Jól viselte magát egész táncos gárda, A csárdást a boszont szakadatlan járta, S úgy belejött lassan mindegyik a táncba, Hogy még másnap is táncra állt a lába. Hogy kik voltak jelen? Hát urak és hölgyek, Nyiló rózsabimbók mellett vitéz tölgyek,

Ily összejevetelt, ily szép társaságot Nemes Jászberényben kevés ember látott. Annyi szép lányt láttam csak elálmélkoztam. S alig győztem szemmel, míg a táncot raktam A gárda, a táncos meghajtá zászlóját, Meg nem halt, ellenben mind magadta magát. Kényére-kedvére szép szemek tűzének S szenvedé nyilait Ámor istenkének. Kár, hogy minden jónak vége szokott lenni, Bizony sajnálkozva kezdtünk széledezni, Mikor a kakasok hajnalat jelentették, Ilyen indulóval végeztük az estét. De közhangulatból kifolyólag mondom: A viszontlátásra a hosszú farsangon!

II.

A tanári szoba zöld asztala mellett Hallgatva őrsi négy h. t. a csendet. Künn szállong az eső, benn a villanylámpa Alig vet némi fényt a borús szobára. Olvasgat jó Büdsé, segít neki Zsiga, Kóró meg javítgat, s morog ha a hiba Sok a dolgozatban, — Rudi elmélázik S kacki bajúszára ború árnya mászik. Jerünk már sétálni — indítványoz Büdsé, Rábólint a többi, nincs ki ellenezné. Jerünk hát, de merre? „A Szentkút utcára Szaval rögtön Rudi, „Ej ne menjünk arra! Inkább sétálgassunk a patika táján“. —

Ily ravasz indítvány fakad Büdsé száján. Hát Zsiga barátunk? Merre mennél, szólj hát? A Zsiga nótára csücsöstiti száját: „Vólnék bár kismadár, repülnék szárnyakon, Mizse felé, merre a szívem vágya von“. SzólmogorvánKóró: „Zárdatáján nincsen sár...“ Rögvest lehurrogják: „Tudjuk már, tudjuk már, És egyöntetien felkerekedének, A kath. körbe mentek a vitéz legények.

III.

Márton napról szól az ének Marci pajtás szép nevének Estéjéről hajaha, Most jön még csak a java!

Egybejöttek a legények, Fialatok, és nem vének Egynekányan hajaha, Most jön még csak a java!

Nekiültek vacsorának Egy ludat elfogyasztának Mindenestől hajaha, Most jön még csak a java!

Liba nincsen ital nélkül Ittátek hát pohár nélkül, Nagy sűrűen hajaha, Most jön még csak a java!

keserves dolgok történhetek volna.

De jobb így! A meghirdetett tüntetések elmeradása a legszebb bizonyíték a nagygyűlések sikere felett. Nem az ellenfél gyengeségéről, de a mi erőnkől tesz tanúságot. Rámutat arra, hogy ha erővel, energikusan és összetartva lépünk fel — ellenfeleink bármily erősek, veitünk meg sem mérkőzhetnének meg sikerrel.

A nagygyűlésen elmaradt a fűtő,

mert látták erőnket. Tanuljunk ebből a jövőre!

Tanuljuk meg, hogy ha bátran, öntudatosan fellépünk, ha a főpapok és a főurak együtt jelennek meg a polgársággal, a néppel közös célért, közös akcióban, akkor nem birnak velünk, de nem is mernek még próbálkozni sem. Tanuljuk ezt meg s cselekedjünk eszerint.

Haladjunk hát!

Jászberény város közhaladását érdeklő ügyek egész sorozata jött a közelmúltban felszínre a városi kormányzat működése terén, melyek mindenike egy-egy főtényező lehet a város jövőjében és modern értelemben való haladására.

A városi kormányzat ez évi működésének tevékenységeként mutatkozik: a Nagykáta—Jászberény—Hevesi vasút ügye, az 500.000 koronás nagykölcsonnel kapcsolatos konverziók s a főtér rendezésének ügye, a téglagyár és a városi takarékpénztár létesítése, a Rákóczi-(Sugár)-ut kinyitásának kérdése stb. Ezen ügyek a közigazgatási jogformák lehetősége szerint már majd nem egytől-egyig befejezték a szükséges felelősséget kálváriájának járását s az egyes dolgok sorrend szerint való befejezését, effektuálását csak csak is a közbeve-

tett felelősségek és formaszzerű kifogások késleltették s késleltetik még ma is.

Tudomásunk szerint a város közlekedési érdekeire s általában a jászérdekekre nézve felette fontos első sorban említett vasút ügy már a közel napokban felkerül az illetékes fórum elé kormányhatósági jóváhagyás elnyerése végett.

A város főterének rendezésére vonatkozólag — miután az ezzel kapcsolatos 500.000 koronás kölcsön-ügy már a felelősségteljes részéről is egészében jóváhagyatott — a vállalatbaadás intézkedése előtt állunk, tehát a megvalósítás véghatáránál, amelynek lefolytatása annyival is inkább még ez évben volna kívánatos, hogy az illető vállalkozó a főtér rendezéséhez kövezés, földmunka, anyagbeszerzés stb-ire nézve szükséges

előintézkedéseket, előmunkálatokat a téli időnyre tekintettel jutányosabb módon végrehajthatja.

A városi téglagyár mielőbbi felépítése a köz- és magánépítkezések jutányos árban való kivételére nézve szintén egyik haladási főkérdés és a konkurencia kifejlődése tekintetében is csak előny és nem hátrány a már üzemben lévő téglagyárakra nézve.

A városi takarékpénztár létesítésének kérdése a helyi pénzügyi intézetek által közbevetett felelőssége folytán késik, mely közhatalmú nyilvánvalólag azt a feltevést látszik igazolni, hogy a városi takarékpénztár fellállításával vélt sérelem nem a közre, hanem az egyesek érdekeire nézve sérelem akkor, amidőn annak felállítása, illetve létezése esetében a város lakossága összességének anyagi érdekei lesznek védve és a város mint erkölcsi testületnek jövedelme feltétlen fokozódik. Tehát, hogy mely részen az igazság, azt igen könnyű megállapítani.

A városi képviselő testület legközelebb tartandó rendkívüli közgyűlésében szintén fordulnak elő olyan tárgyak, amelyek helyes elintézése alapján remélhető a város haladása. Fő azonban, hogy a személyi érdekek félretételével, tisztán a közérdek szempontjából mérlegeljük a kérdéseket s ne álljunk utjába a jóakaratu haladás elismerést érdemlő törekvéseinek.

Reggelfel a legények
Mindenképen beszélne
De hiába hajaha,
Most jön még csak a java!

Egyik kárál, másik hápog,
A harmadik folyton gágog,
Rettenetes! Hajaha,
Most jön csak a legjava!

Bosszút állt a liba rajtuk!
Psz! De ezt tovább ne adjuk,
Mert nagy titok! Hajaha,
Ez a dolog legjava!

Kóró.

Egy Zeiss-távcső története

Irta: Dr Lenarsich Imre.

Valahol a kék Adria partján egy divatos tengeri fürdőben Lehocky tanár úr izgatottan keresi a strandon a feleségét. A nap már a tenger alá szállt és csak egy piros felhő jelezte a helyét, mintha a nyugvó napnak piros takaról akarna szolgálni. Lehocky tanár egy sárgás bőrtokot tartott kezében, a melynek lelógó szíjjait ujjai köré csavarta, és izgatottan, hol elő-

re, hol hátrafelé rohant... Alig győzte mondani a sok pardont, mert hol ennek, hol annak ment neki. Sokszor még el is felejtette mondani. Ilyenkor aztán a méltatlankodás hangját a tenger mormolása nyelte el, Lehocky nem hallotta.

Pedig, ha hallotta volna őket, vagy inkább azok a méltatlankodások igazán beteljesültek volna, akkor aligha lenne már Lehocky tanár e sárgolyó lakója...

Végre megtalálta a feleségét, amint az a sardon egy padon ülve a tenger végtelenségébe néz.

— No! jó volna ugyebár azt a vitorlás hajót közelebről látni és a tenger hullámaiból felszökkenő delfineket közelről szemlélni. No hát látja meglesz holnap erre az alkalma, mert egy régi vágyam teljesült, szereztem egy modern prizmás látcsövet! Nézze csak itt van! Nézze milyen egyszerű! Tisztelesen nagyit! Milyen nagy a fényerőssége, milyen a plasztikája! Ezt látni élvezet! Remek egy dolog! Milyen jó lesz a tanítványaimnak kézzelfoghatólag bemutatni az optika legújabb vívmányait!

A felesége nem zavarta monologizálásában és csak mikor felhagyott a beszéd-

del tette gyengéd megjegyzését: hiszen ott-hon van már egy tucat távcsőve! Minek tehát ez? Felesleges pénzkidobás!

— Oh! az otthoniak, azok lomtárba való régiségek! Ez azonban a legjobb és legújabb; a fizika tanárának csak meg kell becsülnie az optika vívmányait, különösen, ha oly olcsón jut hozzá mint én!

— Félek, hogy nem volt olyan olcsó — veté közbe felesége. Önnek minden optikai szer olcsó csak az én toalettjeimet tartja drágáknak...

— Pedig ehhez igazán olcsón jutottam; egy megszorult fürdővendég oda adta 100 koronáért!

— Ah száz koronáért, milyen egyszerű kalap kerülne ki ebből — sóhajtott felesége!

* * *

Másnap reggel Lehocky tanár kiment a tengerpartra távcsövet kipróbálni. A tengerparton még nem volt egy fürdővendég sem látható, csak két szolga huzogatta fel a fürdősátrakat. A szolgák tiszteletteljesen köszöntötték, mint ez már a fürdővendégeknek kijár. A tanár észre sem vette őket, még a távcsövén keresztül sem, hanem egyre hangoztatta: igazán egyszerű egy

Megyei és városi ügyek.

Városi közgyűlés Mint lapunk múlt számában jelentettük Jászberény város képviselő testülete f. hó 25-én rendkívüli közgyűlést tart, melynek fontosabb és érdekesebb tárgyai a következők:

A vármegye törvényhatósági bizottsága az 1911. évi költségvetésünket jóváhagyja.

Téglagyár létesítére tárgyában hozott jóváhagyott határozatra való intézkedés.

Az 500000 koronás kölcsön felvételére s a régi kölcsönök konvertálására vonatkozó határozatból folyólag további intézkedés.

Törv. hat. biz. határozat műszaki rajzoló és városi utbiztosi állás szervezésére vonatkozólag.

A főgymn. ifjúság részére játszótér átengedése tárgyában hozott határozatunkat a törv. hat. bizottság jóváhagyja. — Tarnay Antal alapító levelét elfogadó határozatunkat a törv. hatósági bizottság jóváhagyja. — Bizottság az 1911. évre szükséges mész és épület faanyagok szállítására vonatkozólag beadott ajánlatokat véleményes jelentésével beterjeszti. — Küldöttség jelentése a községi választók névjegyzéke összeállítása tárgyában. — — Szőke Kálmán irnok kérvénye 6 heti szabadságról engedélyezéséért — Törvényhatósági bizottság jóváhagyja az Erzsébet-kórház udvarán artézi kut furatás vállalata adására vonatkozó határozatunkat. — Anyakönyvi kivonati díjak átengedése tárgyában hozott határozatunkat a törvényhatóság jóváhagyja. — Az Erzsébet-kórház 1908. évi számadását törvényhatósági bizottság jóváhagyja. — 1909. évi fogyasztási adó tiszta jövedelme felhasználása tárgyában törvényhatóság határozata. — Polgármester előterjesztése a boritaladó kedvezményes fizetés tár-

gyában. — Vármegyei Alispán ur leirata a központi választmányi megalkotása iránt. — A város és kezelése alatt álló alapok pénzeinek 1911. évre leendő elhelyezése, továbbá a gyámpénztár pénzkészletének 1911. évben a tak. pénztáraknál mily arányban való elhelyezése tárgyában a számvéví előterjesztése, és végül a törvényhatóság 19275—1910 sz. határozata a korcsmák, sörházaknak, pálinka méréseknek vasár- és ünnepnapokon leendő zárvatartása tárgyában.

Nyugdíjválasztmányi ülés. A vármegyei alkalmazottak nyugdíj választmánya tegnapi folyó hó 18-án tartott ülést dr Benkó Albert vármegyei alispán előnökelete alatt. Ugyan ez nap tartott ülést a vármegyei kórházbizottság is.

Pályázatok a megyében. A nyugdíjazás folytán megüresedett törökszentmiklósi főjegyzői állásra hirdetett pályázati határidő ma jár le. Javadalmazása évi 3000 korona fizetés és 700 korona lakbér. — Ugyan csak ide az 1500 korona évi fizetéssel javadalmazott gyámpénztári ellenőri állásra nézve is ma jár le a pályázat.

A vármegyénel a központban megüresedett központi irnoki állásra szintén pályázat hirocsatott. Fizetés 1400 korona és megfelelő lakbér. Pályázati határidő december 31. A kérvények a vármegye alispánjához gyujtandók be.

Versenytárgyalások. Karcag városánál a jövő hó 1-én tartandó tanácsülésben tartják meg a város nyomtatványi irdaszerszükségletére, nem különben a könyvkötői munkálatokra nézve a versenytárgyalást, melyre nézve az ajánlatokat az illető vállalkozók e hó 30-áig nyujthadják be az ottani polgármesteri hivatalhoz. Ugyancsak a december 1-én tartandó tanácsülés-alkalmával tartják meg itt a versenytárgyalást a város tűzifa, szén- és épületfaanyag szükségletére nézve.

Házbérbíjvedelem bevallása. A házbéradó 1911 évre való érvénnyel kivételendő lévén, az ezen kivetés alapjául szolgáló házbérvallomási iver benyújtására a m. kir. pénzügyminisztérium 1910. évi 111, 600 n. a. kiadott rendeletével az 1910. évi november 2-től 30-ig terjedő időt tűzte ki. A házbéradórol szóló 1909. évi VI. t. c. 46 §-a értelmében a bevallás annak a községnek előjáróságánál eszközözendő, melynek területén a ház fekszik. A ki vallomását a kifizető határidőben, be nem adja, a kivetés során megállapított házbéradónak 1%-át, ha pedig a részére szabályszerűleg kézbesített felhívásra a vételtől számított 8 nap alatt sem adja be a vallomását, további 4%-ot fizet pótlék fejében.

A Pesti Gunár.

Aki mostanában Budapesten jár és szemléli az üzletek kirakatait, az egy új és erősen pornografikus izű ujságocska lát a trafikok, dohánytözsédek ablakaiban kifüggesztve. Ez az ujságocska, melynek már a neve is elárulja különösen mivoltát, célját és irányát, ismét egy csodaszülötte annak az irodalomnak, melyről e lap hasábjain már annyiszor szó volt, egy újabb kinövése annak a beteges társadalomnak, melynek a Fidibusz, Pesti Futár, Haverda Mariska vallomási stb. kedvenc olvasmányai.

Ez az ujságocska a Pesti Gunár. De hát nézzük csak közelebbről mi is ez a Pesti Gunár valójában, csip-e, harap-e, vagy csak olyan jámbor fajta. Ámbár nagyon is önzetlen formába öltözködött, t. i. előfizetési ára nincsen és nagyhangon hirdeti célját, hogy a közérdek szolgálatára született, mégis mit csinál — amit a többi hasonszörű szenylapok: kérélhetetlenül leplezi a családi botrányokat, színésznök

jóság! Ni ni! ott van a vitorlás bárka, a bárka végén a tulajdonosa alszik. Milyen boldogság lehet ott aludni az lsten szabad ege alatt és azt a bacillusmentes tengeri levegőt szivni! Milyen életpiros az az alvó halász! Mellette van a hálója, no jól meg kell nézmem — kövér halak is vannak a hálóban!

A szolgák közelebb jöttek és tágranyílt szemekkel hallgatták a tanár monológizálását. Az egyik azonban elszólta magát és gnyosan nevette mondá: ejnye, de jó távcsöve lehet az úrnak, hogy ezt mind látja azon a vitorlás bárkán. A tanárnak sem kellett több! Azonnal levezesi szeméről a távcsövet és kezdi magyarázni a szolgáknak a távcsöve előnyeit. . . . Azok megköszönték a magyarázatot, bár mit sem értek belőle. . . .

— Nem tudják különben, kié az a vitorlás bárka ott a messze távolban?

— Ott az a középső?

— Igen!

— Az a miénk! Uram nyomoruságos a mi életünk, folytatták a szolgák. Egész éjen át halásztunk és semmit sem fogtunk. Nappal meg itt a fürdőben dolgozunk, csakhogy nyomoruságos életünket fenn-

tarthassuk. Ilyen rossz halászatunk régen nom volt, mint az éjjel. Nem fogtunk meg egy kis breznino halat sem!

— Nem-e? Hiszen én innét látom benn a hálóban a halat!

— Rosszul látja uram — felelték a szolgák.

A tanár fejét csóválva mondá: lehetetlen! Én tisztán látom ott a hálójukban a halakat! Sőt látom, amint ott a bárkájuk végén egy napbarított halász fekszik! A szolgák összenéztek. Egy ember volna a bárkán? Nincs signore azon egy lélek sem! Az a vörösség, amit bárka végén napsütött halásznak néz, az egy régi, elszakadt vöröses vitorla. . . .

— Vagy maguk vakok, vagy én szólt ingerülten a tanár.

— Mi nem volnánk signore — felelték jámborul a szolgák.

— Maguk vakok szólt erélyesen a tanár. Különbem nem ismerik a fizika törvényeit, ha azt állítják, hogy maguk jobban látják a bárkájukat szabad szemmel, mint én egy tiszteres nagytású távcsövel. Ezzel sarkon fordult és eltávósott.

* * *

Lehocky tanárné épen férje keresésére indult, mikor az ajtóban találkozott vele.

— Kipróbáltam a látsöveget, egészen nagyszerű, elvagyok ragadtatva. Azt hiszem, hogy a fényerösség akkora, hogy még a szobában is láthat vele. Próbálja csak meg! Ezzel a felesége kezébe nyomta azt.

Lehocky tanárné körülnézett vele a szobában. Nem igen sokat látott vele; sőtét volt Végre a sok forgatás után a consoltükörben világosabban lát. De szörnyűség! Milyennek látja magát a tanárné. A homlokán meglátja a kezdődő ráncokat, a füle tenyérnyi nagyságú, a feje akkora mint egy legujabb divatú kalap karimája, hogy bátran rá lehetne mondani, hogy „csunya nagy száj“ . . .

Nem csoda tehát, hogy a tanárné borzadva felkiáltott:

Jesszus! milyen csunya jóság ez! Ezzel gyorsan átakarja adni a távcsövet férjének. Azonban egy zuhanás és a távcső a földön hevert. A tanárné izgatottságában leejtette. Erre a zuhanásra meg a

életét stb. stb., vagy amint szerkesztője mondja sujtó karját a nemi élet tisztaságának megvédésére nyújtja ki.

Megjelent az első száma s utána a második. Ez azután már valósággal felkorbácsolja az erkölcsös, józanéletű ember véréit. Első címnek ugyanis ott éktelekdedik; Jogi vélemények a nemi életéről. Ezen cikkben a kuria ítéletnek azon részeit csoportosította össze írója, melyek leplezhetetlenül leírják az erkölcs és szemérem ellen irányuló bűncselekmények formáját. Hát nem szörnyűség ez! És még hozzá, ez a szörnylap — másnéven nem lehet nevezni — kivan akasztva nyilvánosan majd minden trafikban a legfeltűnőbb helyre, hogy aki talán máskor közömbösen halad el a kirakatok előtt, még annak is észre kell vennie. Kivan akasztva, hogy boldog-boldogtalan, gyermektől a felnőttig olvassa, hogyan védi a Pesti Gunár kifiamodott eszű szerkesztője a nemi élet tisztaságát. És sajnos — olvasó közönsége akad nagy számmal; a serdületlen iskolás gyermekek közül, akik az ujdonságra csak úgy gyűlnek össze, mint a darazsak az édességre, pedig valósággal minden szava a lelküket mételeyzi meg.

Mindezek után mit várunk, — hogy egy szép napon az ügyészség elkobozza az összes példányokat. E helyütt azonban mit látunk: az ügyészség türelme végnélküli, karbatett kezekkel szemet húny az effajta üzelmeknek, ami (pedig) igazán nagykár, mert ezek a szennylapok, mint a gomba verőfőnyes tavaszi időben nagyon hamar elszaporodnak. És ha ideje korán nem fogunk az irtásához, nagy erőfeszítés kell, hogy gátat vessünk annak a pusztításnak, amely azok eredményeképpen jár.

Ezért, ha az ügyészség úgy sem mint hivatalos közeg, úgy sem mint erkölcsi testület nem teljesíti ebbeli kötelességét; küzdenünk kell nekünk egyes embereknek, individuumoknak, akik nem akarjuk azt, hogy gyermekeink lelkét oly korán megöljék. Küzdjön tehát minden jó katolikus-ember tőle telhetőleg az ilyen szennylapok ellen, mért ha egyszer befészkelte magát mélyen a társadalom testébe és

tanár tántorodik meg és oda esik a „Chaise longue“-ra. Kétségbeesett kiabálás zavarta meg a későn ébredő hotel-lakókat. A tanár egyre kiabált:

— Jaj végem van, végem van, vége a távcsőnek!

— Dehogyan van vége a távcsőnek, nézze csak nincsen neki semmi baja — szolt Lehockyné. Jó jószág ez és erős egy-könyven el nem török!

A tanár e szóra kissé magához tért. — Adják csak ide megvizsgálom csakugyan nem lett-e semmi baja?

— Nem hát! Nézze csak!

A tanár sokáig vizsgálta meggyőződött, hogy a távcső ép. Büszkén rá is mondta most már a feleségének:

— Tudtam, hogy kitűnő gyártmány ez!

— Igaza van! — hagyta rá a felesége.

minden rétegébe, akkor azután nagyon nehéz ellene védekezni.

Hál' Istennek mi katolikusok eljutottunk már odáig, hogy minden esztendőben országos gyűléseket tartunk, ahol mindig fellemeljük szavunkat a pornográfia ellen és küzdünk is ellene minden lehető módon. A most megtartott országos katolikus gyűlésünkön is megmutattuk, hogy élnek még Magyarországon jókatolikusok, akik a keresztény erkölcs vértével felfegyverkezve, szembe szállanak e pusztító, romboló iránnyal, akik sikeresen megfogják állani helyöket és végkép kifogják irtani a testet, lelket egyaránt megmételeyező szennylapokat, parazitáikat.

—n.—l.—e.—

UJDONSÁGOK.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** Boldogemlékeztü Erzsébet királynéért a főtemplomban istentisztelet tartatott, mit dr. Barsy József hittanár celebrált. Jelen voltak az összes iskolások tanáraik vezetésé alatt.

— **Tanügyi hírek.** E hó 18-án tette le a hivatali esküt a két új állami tanítónő: Mosó Martina s Benyovszky Jolán, a kir. tanfelügyelő előtt.

Az új állami iskolában tanítani fognak: Bartha Béla igazgató, Bartháné Pariza Biri, Erős Hermin és Hodek Ferenc tanerők.

A beteg Szauer Lajos tanítót Haincz Matild okl. tanítóval helyettesíti.

Thury Ida tanító nő betegeskedése miatt több heti szabadságot kapott kinek helyettesül Koháry Birike tanító nőt rendelte az iskolaszék.

— **Egy lemondás és cáfolat.** A „Jász-Nagykun Szolnokmegyei Lakok“ című szolnoki lap társunk vasárnapi számában fentartással ama hirt bocsájtotta közbe, hogy Nagy Emil dr. a szolnoki választókerület országgyűlési képviselője megváltik mandátumától és Esterházy herceg jogtanácsosa lesz. Erre vonatkozólag a képviselő volt lapja a „Tiszavideki Újság“ című szolnoki lap társunk a csütörtöki számában erősen cáfolja meg ezen a fővárosi lapok által is kolportált lemondási hír valóságát és valószínűleg illetékes felhatalmazás alapján kijelenti, hogy a lemondásról szóló híresztelésből egy szó sem igaz.

— **Új körállatorvosi állások.** Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, törvényhatósági bizottságának I. évi október hó 14-én tartott közgyűléséből kifolyólag vármegyénk területén 10 körállatorvosi állás szerveztetett. E szabályrendelet most került az egyes községek képviselőtestületi elé véleményezés véget, amikor is ezen véleménynyilvánítások beérkezése után új körállatorvosi állások lesznek betöltendők évi 1000 kor. törzsfizetéssel.

— **A huszárgaság ellen.** Mint azt a vármegyei gazdasági egyesület széles látókörű tényezőitől méltán elvárhattuk a legutóbb tartott rendkívüli ülésében dr. gróf Almásy Imre elnöke alatt állást foglalt a már is nagy veszedelmet eredményezett külföldi állatbehozatal ellen. Ugyanis elhatározta, hogy az Orsz. Gazdasági Egyesület gyűlésére kiküldött képviselőit azon utasítással látja el, hogy a magyar gazdák érdekeit védelmezve, az élő állatok tömeges behozatala ellen foglaljanak állást — miután az sok tekintetben hazánk állattenyésztését veszélyezteti.

— **Hogy korcsolyázzunk?** Ide stova oda érünk már, hogy a téli sport is majd kezdetét veszi. Ha nem veszik illetéktelen beavatkozásnak, ez uton hívjuk fel a korcsolyázó egyesületünk agilis vezérletét, hogy az előzetes intézkedéseknek megtétele végett célszerű lenne már a közgyűlés összehívása, amennyiben — úgy tudjuk — hogy igen sok fontos dolog vár intézkedésre. A tisztelt közönséget pedig fethívjuk, hogy ha a gyűlés meghirdetve lesz, hát érdeklődjék.

— **Elfogták a kerékpár tolvajt.** Érdemes fogást csinált városunk rendőrsége a héten. A rendőrségi közlönyben megjelent arckép és személyleírás alapján elcsípte a város utcájan azt a biciklitolvajt, aki nemrégiben *Pozsgay József* gyogyterári gondnok nevének felhasználásával ellopta *Koháry János* helybeli laktanyai kantinos kerékpárját, párhétre később pedig az előbb károsult nevének felhasználásával akarta Pollák J. helybeli fényképész kerékpárját kicsalni, de ez nem sikerült. A fiatal ember, kinek neve *Nagy Kálmán* aliatyáni születésű volt gyogyterészkorok, akit morfinista voltánál fogva seholy sem tarthatnak, mert a narchozis folytán már nem is volt beszámítható. A szerencsétlen jócsaládból való fiatalembernek az országos rendőri körözvények szerint egész bűnlajstroma van és pedig mind ilyen formában, mint Jászberényben csinálta. Egerben és Gyöngyösön a közelmúltban többrendbeli csalásokat és lopásokat követett el és pedig minden alkalommal valamelyik előkelő ismerőse nevének felhasználásával. Így Egerben a Goldner Dávid egri és gyöngyösi kereskedő cégtől Vince Alajos kápolnai plebánus nevében ruhákat, az otantani turul cipőgyárból pedig cipőket csalt ki s azokat potom árért eladta. Sok helyen természetesen meg is hiúsult ez a rendszeresen folytatott családi manóver; s egyik nem sikerült, a másik módhoz fordult. Így uton tartotta fenn hónapok óta magát a fővárosban és a vidéken. Pár nappal ezelőtt került ide és a IV-ik kerületben Dolezsálnánál vett lakást. A rendőrség itt a ház előtt tartóztatta le tegnap előtt. Itt kihallgatják s azután elviszik Pestre és Egerbe.

— **Bihari Fiumében.** Bihari Ákos a budapesti vígszínház jeles művésze a múlt napokban lépett fel a fiemei magyarság tomboló lelkesedése mellett az általunk is ismert klasszikus alakításával. Látpunkban tettünk a színpártoló közönséghez arra nézve felhívást, hogy a szükséges számú előjegyzéssel társuljon egy Bihari által rendezni szándékolott művészi estély pártolásához. Ivetek is köztöltünk a társas összejövetelek helyein, de eddig eredménytelenül fáradtunk a dologban. Pedig, amit az egész ország elismer és művészi érzékkel honorál, az iránt nekünk sem szabad lenne közömbösnek lennünk.

— **Elopták a templomi perselyt.** Valami Istenről elrugaskodott gazember a héten szerdán a főtemplom Szent Antal gyűjtőperselyét lopta el. A perselylopás az eddigi rendőri nyomozat szerint a reggeli mise után történhetett. A gaz templomrabló a perselynek a falhoz erősítő kapcsot elzáró lakáját feszítette le és így vitte el a perselyt a benne levő adománypénzkekkel együtt. A fővárosi templomokban napirenden vannak a templomperselyek feltérselei, úgy látszik hogy az ismeretlen betörő a fővárosi csirkefogóktól vesz példát. A rendőrség erőlyesen nyomoz a templomrabló után.

— **Támadás az országuton.** Veresverekedés színtere volt a múlt hetivásár alkalmával a külső pesti ut. Bugyi Albert gazda ember hajtott hazafelé kocsiójával, amidőn utközben találkozott egy lörincgáttai kocsival, melyen Kokai János négy

társával együtt szintén a berényi hetivásárra igyekezett. Mint mondják Bugyi Albertnek a kalapját lefujta a szél s ezért leszállt kocsijáról, amikor is lörcinkátaik belé költöttek és véresre verték több súlyos sérülést ejtettek rajta. A másik verzió szerint pedig nagyobb a valószínűség, hogy Bugyi bakalantokodott a kátaikkal s ezek aztán ellátták a baját.

— **Beszüntetett felülvizsgálás.** A magyar királyi honvédelmi miniszter a Heves megye Dormánd községében fellépett kolerajárvány miatt az egri katonai felülvizsgáló kerületben megbízott állandó felülvizsgálóbizottság működését beszüntette.

— **Postamizériák Jásztelken.** Ebben a 3000 lelket számláló községben a postai szállítások terén igazán sajnálatra méltó mizériák uralkodnak. Van ugyan neki egy gyalogpostája, amely a leveleket és kisebb csomagokat a jászberényi központi postára bevviszi, de már a nagyobb csomagok szállításánál baj van. Ugyanis a postamesternő kap valamelyes szállítási átalányt, de az oly kevés, hogy abból sem egy gyalogpostát többszöri indítással, sem egy kocsiostát fenntartani nem lehet. Így azután a nagyobb csomagok szállításánál megtörténik az XX. század kulturális életére nagy árnyékot vető eset, hogy az ember csomagját 3—4 nap sem kapja meg, dacára annak, hogy a szállítólevél a kezében van. Mert ha nem akar a szállításra egy-két koronát ráfizetni és kihozatni Jászberényből csomagját, ami — ha az romlandó valami — a legtöbb esetben megtörténik: kénytelen türelmesen várni, míg a postamesternő előzékenységből, de még inkább hivatalbeli tiszténél fogva kihozatja azt egy alkalomszerűleg induló kocsival harmad- vagy negyednapra. Ugyanez történik a küldeményekkel is, különösen, ha csomagösszetörődások vannak a jásztelki postánál. — Szép kulturális állapot Magyarországon! Valóságos ázsiai! — Ebben a tekintetben a postamesternőt semmiféle megrovás nem illet, mert nem lehet tőle sem kívánhatni azt, hogy szállítási átalányára évenként bizonyos összeget ráfizessen, hanem igenis megrovás illeti a felsőbb postai hatóságokat, akik — bár kérelmezve volt már a kocsiposta engedélyezése Jásztelken községre nézve a jászberényi vasuti állomásig — elnézik az ilyen mizériákat és nem segítenek a dolgon! — Ajánljuk az ügyet a postai hatóságok figyelmébe!

Vidéki rövid hírek.

— **Művészet pártoló főpap.** A legutóbb Egerben berendezett képzőművészeti vándor kiállítás egyik legértékesebb példányát Eder Gyula „Angyalú üdvözlöt” c. festményét Szmracsányi Lajos egri segéd püspök vette meg s házi kápolnájában helyezte el.

— **Uj orvos Jászkiséren.** Kovács Kálmán dr volt közóshadseregbeli ezred orvos a múlt napokban kezdte meg orvosi gyakorlatát szülővárosában Jászkiséren.

— **Megkerült rablók.** Múlt számunkban irtuk volt, hogy Bohács Kálmán hevesi földbirtokost kirabolták. A csendőrség 8 napi nyomozás után elfogta a két tettest és pedig az egyiket Pintye Sándort Szatmáron, a másikat Hidvégi Andrást ott-hon Hevesen. A harmadik rabló Szelid György még nem került kézre. Az elrabolt 1000 korona pénzből 600 korona megkerült.

— **Tolvajbanda.** A héten egy jól szervezett tolvajbandát tartóztatott le a karcagi csendőrség, amely több helyen számtalan lopásokat és betöréseket követett el. A banda tagjai Fodor János, Farkas György és Besenyi Iván oda való la-

kosok, kik rendszerint üzték Karcag területén a lopásokat.

— **Rejtélyes elhalálozás.** A hatvani kir. járásbírósgót most is foglalkoztatja még az a rejtélyes halálozás, mely a múlt héten a Jászberényből Hatvanba érkező személyvonaton történt. Az innen Jászberényből elutazott Kocka-féle cirkusz és állatsereglet 3 tagja két férfi és egy nő utazott innen Hatvanig egy wagonban melyben a szelidebb állatokat is szállították. A nő — mint a jászberényi állomásfőnökség Hatvannak sürgőnyileg jelentette — súlyos beteg lett a vonaton s mire Hatvanba érték meghalt. A vonat érkezésére kirendelt hatóságok közegek kíséretében megjelent Gráf Fülöp városi orvos konstataulta a női holtesten a külsőerőszak nyomait, mire a nővel utazó társaság tagjait rögtön letartóztatták. De a későbbi boncolás folytán megállapították, hogy a nő természetes halállal halt meg és így az egész társaságot szabadlábra helyezték.

— **Templomavatási ünnepély.** Mint lapunkban már jeleztük Gyöngyösön a múlt vasárnap avatták fel nagy ünnepség keretében a Barátok-templomát. A felavatás szertartását Török Kálmán patai főesperes plebánus végezte Véber János, Kovács Gulyás István, dr Hegyessy Béla, Schlosser János, Piska Norbert és Novák Lelkesek segítségével. Az avatáson megjelentek az összes helyhatóságok. Az ünnepség után fényes lakoma volt a szeretett házban.

— **Elsipett betörő.** Veszedelemes notórius betörő fogott el a múlt héten a mezőúri csendőrség. Müller Imre a neve a jómádnak, aki 48 életéből 23 évet töltött börtönben. A betörő Mezőúron több ékszerüzletet és más helyeket kifosztott, míg most azután a múlt napokban éppen mikor vonatra akart szállni, elfogták.

— **Elvágta a nyakát.** Borsi Lajos kisújszállási napzámos a múlt napokban amiatti bánatában, mert felesége elhagyta, egy élesreftent berevtával elmetsette nyakát. Haldokolva szállították be Szolnokra a megyei kózkórházba.

— **Falopás.** A szolnoki állampépítészeti hivatal anonim levélben figyelmeztetett, hogy a közvagyon tárgyát képező épületeket az egyes közeplétezési helyekről a részvevők álló munkások és alkalmazottak egyre lopják. Az állampépítészeti hivatal főnöke tüstént szigorú vizsgálatot indított a dologban s kiderült, hogy a levél pusztá rágalom és bosszú műve.

— **Véres lakodalom.** Nemcsak nálunk, de Szolnokon is kiváltsága a parasztlakodalomnak a vérengzés. Keil János kerégyártónál tartott lakodalmon annak veje Kmett János gyármunkás Séra Dániel halázmestert úgy össze-vissza szurkálta késével, hogy az most a halállal vívódik.

— **Uj pénzintézet.** „Alföldi Népbank Részvénytársaság” cég alatt — mint értesítettünk — 200,000 korona alaptőkével Szolnokon egy új pénzintézet van alakulóban, mely Kunszentmártonból és Szolnokról szerzi be részvényeseit. A részvények jegyzése most van folyamatban.

C S A R N O K.

Japán és népe.

— A Jász Ujság számára írta: Urbán János. —

Ez a két párt majd négy századon keresztül versenyzett egymással a hatalomért, s az egyik mindig lekötöni iparko-

dott a másiknak erejét a közjó kárára. Ennek a versengésnek véget vetett 1192-ben Jerimótó, az akkori katonai párt feje, aki vasakarattú, ravasz és mindenek fölött uralomra vágyó ember volt, s ügyes fortélyával annyira vitte a dolgot, hogy a közhatalomnak minden szálát a maga kezébe összpontosította, mindenben valódi ura lett Japánnak s a „mikádó”-tól is kikerőszakolta a „Szhogun” címet, (mely annyit tesz, mint nagyvezér.) Később a „szhogun” méltóságot állandósította és saját családjában örökölhetővé tette. Ezzel egy ember kezében összpontosítván minden hatalmat, megszüntette ugyan a pártoskodást, de nem volt nagy köszönet benne, mert gyöngé mikádók alatt a szhogun hatalma valószínűleg a mikádók fejére nőtt, úgy, hogy a XVIII-ik század elején Iejaszu szhogun hatalma már akkora volt, hogy teljesen legyűrte a mikádó hatalmát s még a mikádó évi jövedelmét is ő szabta meg 10.000 koku rizsben; míg a szhogun családjának tagjai, 3 fia egyenként évi 600.000 koku rizs jövedelmet birt az állam részéről. (Egy koku egyenlő a mi 180 literünkkel.) Folyt. köv.

Kinek van eladó óbora?

Ötfoknál erősebb fehér, vagy világos siller bort havonként 5-6 hektó elszállítással veszek magyar termelőktől.

Eladók I. ker., Báthory-utca 1. szám alatt értekezhetnek déli 12 órától ó. u. 2-ig. Szükséglet 50—60 hektoliter.

Fióközletemben lévő stélázi, 100—120 fiókos azonnal eladó Venni szándékozők forduljanak ifj. Bathó János, fűszer és csemegekereskedőhöz.

Jászberény Apponyi-tér 5 szám.

Juhász Hermin Kirschner Józsefnének (néhai Juhász József leánya) az öregtanyák között jutott földje 22 $\frac{1}{2}$ hold

azonnal eladó.

Bővebbet Vecsey Aladárnál.

Egy uri lakás, a főtér közvetlen közelében eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

PÁRTOLJUK a kat. sajtóegyesületet!

Az egyesület célja a kat. napi sajtót és jóirányú irodalmat föllendíteni, versenyképessé tenni és a legszélesebb körben elterjeszteni. E végből szellemi és anyagi erőket mozgósít, a kat. társadalmat szervezi és egy nagy sajtóalap létesítésére törekszik.

Tagja lehet minden keresztény férfi és nő — a rendes tag félévénként legalább 1 K (vagyis egész évre 2 K) tagdíjat fizet — A jótévő tagok sorába tartozik aki évenként legalább 10 koronával járul az egyesület céljaihoz. — Alapító tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletekben 2 éven belül) legalább 200 koronát áldoz a magasatos célra. — Dísztag címe illeti meg azt, aki legalább 1000 K összeget adományoz a sajtóalap javára.

Központi iroda:
Budapest,

Ferenciek-tere 7, V. lépcs. 1. em.

Amerikai ::

fényképezőgép

hozzávaló teljes felszereléssel

eladó

özv. Godó Lászlónénál

Bércocsis-utca 20.

Hemerka

okl. kántortanító és zenetanár bármifele hangszeren való tanulásra órát ad. Egy óra 80 krajcár, ha több óra hetenkint, akkor olcsóbb. Lakik Beleznyai főkántornál.

!! Kőszén !!

A legjobb minőségű hazai és poroszországi salak és pormentes szalon szén, továbbá budapesti légszuszgyári, valamint poroszországi pirszen (coaksz) a bánya által előírt eredeti ár mellett alólrítottnál megrendelhetők.

Pontos szállítáért szavatosságot vállal:

HOFFER MIKSA
több hazai és poroszországi bánya képviselője.
JÁSZBERÉNYBEN.

Nyomdász- tanonc azonnal felvétetik.

„PFAFF“

varrógép villanyerőre!!!

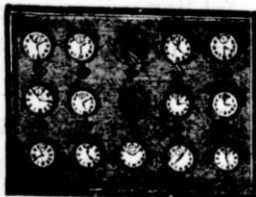
Legelső és legtartósabb a világon Óránként 3 fillért fogyaszt óriási munkaképesség mellett. Többet dolgozik, mint 10 más fajta varrógép. Bbizonyított dolog és ami fő, minden fáradtság nélkül.

Ajánlja

zajtalan és könnyűjárású

Singer-Central-Bobbin karkahajós- balkaros varrógépeit házi s ipari célokra.

Európa összes gyárainak varrógépeiből nagy raktárt tartok, s így a varrógépek legolcsóbban nálam szereshetők be.

Műhimzés és aplikáció munkákat ingyen tanítom.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek

Pontos és szolid kiszolgálás.

Sérvkötők, gummiáruk, műszerek, különlegességek, szemüvegek és hőmérők

nagy választékban.

Elvállalja toronyórák felállítását és javítását, fali- és zsebórák, ékszer, valamint mindennemű tárgyak javítását, továbbá

házi villanycsengők

felállítását és javítását.

Fali-, álló-, inga-, omega- és ütőzsebórák nagy raktára.

Nagy raktárt tart arany- és ezüstműekből, ékszer-, evőeszközök- és

ezüst dísztárgyakból

melyek ajándékoknak igen alkalmasak. Ugyazintén

üveg- és porcellánárak

nagyraktára.

PLATTA ANTAL UTODA

órás, ékszerész és mechanikus

Jászberény,

a Jászkerületi Népbank épületében.

Spekonya Lajos